

Schoolondersteuningsprofiel

Naam van de school: SBO de Wingerd

Adres: Havikshorst 23

Telefoon: 0485-312213

Mailadres: info.sbodewingerd@stichting-invitare.nl

Website: www.sbodewingerd.nl

Brinnummer: 00WK00

Schoolbestuur: Stichting Invitare

Looptijd: augustus 2018 t/m juli 2022

1. Inleiding

In het wettelijke kader Passend Onderwijs wordt het schoolondersteuningsprofiel omschreven als “een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven”.

Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld door de school, onder verantwoordelijkheid van de directeur. Dit schoolondersteuningsprofiel is ter advies voorgelegd aan de MR van de school. Het ondersteuningsprofiel is vastgesteld door het bestuur van de school. Tenminste eens per vier jaar wordt het schoolondersteuningsprofiel vastgesteld. De eerste periode van het schoolondersteuningsprofiel van onze school had betrekking op de periode augustus 2014 t/m juli 2018. Dit nieuwe schoolondersteuningsprofiel heeft een looptijd van augustus 2018 t/m uiterlijk juli 2022. Als er op grond van ontwikkelingen de noodzaak bestaat om een ander schoolondersteuningsprofiel op te stellen, dan kan dat ook binnen deze lopende periode plaatsvinden.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft een aantal functies:

- Op de eerste plaats is het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel een goede aanleiding voor de school om stil te staan bij de vraag: voor welke leerlingen kunnen wij en willen wij school zijn? Deze vraag wordt vooral beantwoord in termen van: voor welke leerlingen met welke meer specifieke ondersteuningsbehoeften kunnen we adequaat onderwijs en begeleiding bieden binnen de context van onze school?
- Op de tweede plaats is het voor ouders die een school zoeken voor hun kind een bron van eerste informatie om te onderzoeken of onze school een adequaat antwoord kan geven op de ondersteuningsbehoeften van hun kind.
- Op de derde plaats geeft het andere scholen, de besturen en het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, maar ook andere professionals betrokken bij de ontwikkeling van kinderen, inzicht in welke ondersteuning wij kunnen bieden. Dat maakt onderlinge afstemming en samenwerking binnen de bredere context van de buurt, wijk, plaats en regio beter mogelijk.

Het schoolondersteuningsprofiel van onze school is geënt op het door de bestuurder van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs Stroomland 2507 vastgestelde beleidsstuk “Basisondersteuning Samenwerkingsverband Stroomland”.

In ons ondersteuningsprofiel geven wij aan welke voorzieningen we hebben getroffen voor de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Dat geeft m.n. ouders inzicht in wat er van onze school verwacht mag worden, gedurende de gehele basisschoolloopbaan van hun kind. De beschrijvingen hebben een algemeen karakter. Dat is onvermijdelijk. Dat betekent dat we het zeer wenselijk vinden en altijd bereid zijn om in goede samenspraak met ouders te onderzoeken of onze school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind kan voldoen. Daarbij willen we denken in mogelijkheden, maar realiseren we ons ook dat we onze begrenzings moeten kennen en ook daar naar moeten handelen. Daarbij tekenen we aan dat wij er niet alleen voor staan als het gaat om de ondersteuning van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Binnen het bestuur en binnen onze regio werken we samen met tal van professionals, vanuit het onderwijs, maar ook vanuit belendende terreinen als voorschoolse voorzieningen en allerlei vormen van welzijn en hulpverlening. Bovendien heeft het samenwerkingsverband passend onderwijs, en in onze regio wat meer specifiek het ondersteuningsplatform Land van Cuijk, daarbij ook een belangrijke ondersteunende rol. Daarbij zien we onze school dus niet als een “op zichzelf staand eiland”, maar als onderdeel van een samenwerkend netwerk van voorzieningen, er allemaal op gericht om de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen.

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt in hoofdstuk twee onze school kort getypeerd. We noemen het ook wel de houtskoolschets van onze school. Dat geeft een eerste en algemeen beeld van onze school. In hoofdstuk drie gaan we nader in op de basisondersteuning die we als school bieden. Uiteraard biedt dit schoolondersteuningsprofiel geen alomvattend beeld van onze school, waar we nu staan en waar we naar toe willen en hoe we een aantal zaken praktisch hebben geregeld. Daarvoor verwijzen we naar andere documenten, zoals het vierjarige schoolplan, onze jaarlijkse schoolgids en ons school ontwikkelplan. In dat laatste document geven we aan op welke terreinen we ons verder willen ontwikkelen, wanneer dat gepland staat en hoe we daar aan willen werken. Ook in het kader van passend onderwijs, dus met het oog op de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, willen we ons verder ontwikkelen en ons als team verder professionaliseren. Dat doen we niet alleen autonoom, maar deels ook binnen de kaders van passend onderwijs, zoals concreet is terug te vinden in het jaarlijks opgestelde plan van het platform, de zogenoemde ondersteuningsagenda van het platform Land van Cuijk.

2. Typering van de school en onze leerlingen

SBO de Wingerd een school voor speciaal basisonderwijs.

SBO de Wingerd is een openbare school voor Speciaal Basisonderwijs gelegen in de wijk Padbroek in Cuijk. De school heeft een regionale functie en biedt onderwijs aan kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Sinds 1 augustus 2013, vallen wij als SBO school, onder het bestuur van Stichting Invitare Openbaar Onderwijs te Cuijk.

SBO de Wingerd zet zich in voor kwalitatief goed en uitdagend onderwijs, waarin alle leerlingen kansen krijgen hun talenten optimaal te ontwikkelen.

Ons onderwijs kenmerkt zich in een doelgerichte en planmatige manier van werken naar het uitstroomprofiel dat bij een leerling past. Het pedagogische en didactisch handelen, het leerstofaanbod en de leertijd stemmen we af op de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. Het aanbod en de aanpak is per zorgniveau vastgelegd. Hierbij stellen we ons flexibel op zodat er nog voldoende ruimte is voor de eigenheid en de specifieke ondersteuningsvragen van onze leerlingen. Onze leerlingen komen o.a. uit de gemeente Cuijk, de gemeente Grave, en de gemeente Mill-Sint Hubert.

Momenteel stijgt het leerlingenaantal licht. Op grond van de gemeentelijke gegevens verwachten we dat we over vier jaar tussen de 90 en 100 leerlingen hebben, in de wetenschap dat dit perspectief moeilijk te voorspellen is.

Missie:

De school is uit liefde voor een eigen kind ontstaan, zodat deze zich ook thuisnabij met plezier kon ontwikkelen op een school die bij hem paste. En ook nu richt deze school zich op kinderen met specifieke behoeften in het basisonderwijs, die met onze aandacht en expertise tot hun recht komen. Wij bieden een veilige en stevige basis voor hun toekomst. Dit doen wij als team graag 'samen', met het kind en met zijn ouders/verzorgers.

Visie:

Voor ons is onze bijdrage een succes wanneer het kind en zijn ouders/verzorgers vertrouwen hebben in de unieke mogelijkheden en talenten van het kind. Dit meten wij o.a. af aan het eigen welbevinden, de kennis en de competenties van het kind. Wij werken naar:

- Een reëel en positief zelfbeeld;
- De eigen ontwikkeling van het kind, eigenaarschap dat zich vanuit intrinsieke motivatie ontwikkelt;
- Projectmatig werken waarin er middels handelend leren een betekenisvolle context wordt geboden;
- Een goede, passende en ambitieuze uitstroom, passend bij het niveau en de onderliggende behoeften van het kind.

Waarden:

- Uniek:** Iedereen is bijzonder op zijn of haar eigen manier: je bent zoals je bent. De eigenheid van het kind, de ouders/verzorgers en de medewerkers wordt gewaardeerd en erkend. Zelfkennis en autonomie ondersteunen het kind bij het proces van jezelf steeds beter leren kennen en het innemen van de eigen plek.
- Communicatie:** Met behulp van woorden en lichaamstaal leggen we eerlijk en transparant contact met elkaar. Wanneer we dit doen draagt dit bij aan vertrouwen, respect, duidelijkheid en rechtvaardigheid. Zo komen we samen met al onze verschillen.

- Kwaliteit:** Wij zetten onze kwaliteiten en deskundigheid in om het beste in elkaar naar boven te halen. Op flexibele, experimenterende en creatieve wijze willen we met het kind samen zijn kwaliteiten ontdekken.
- Samen::** We voeden kinderen op terwijl ook wij, in deze snel veranderende maatschappij, door de kinderen opgevoed worden. Dat betekent dat wij als volwassenen voor gaan, maar ook ruimte maken voor de kinderen. Een evenwicht zoeken tussen vrijheid in relatie tot de verantwoordelijkheid die kinderen aan kunnen.

Wat maakt deze school bijzonder?

SBO de Wingerd biedt de leerlingen onderwijs op maat, omdat we aansluiten bij de 'Zone van de naaste ontwikkeling', waarbij succeservaring een belangrijke waarde is. Om de ontwikkeling van onze leerlingen goed te volgen, en de ondersteuningsbehoeften van een leerling goed in kaart te brengen, vindt er psychodiagnostisch onderzoek plaats. Vanuit dit onderzoek wordt de sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling door middel van een Ontwikkelingsperspectief gevolgd. Ook wordt de concrete afstemming op de ondersteuningsbehoeften van de leerling in een handelingsdeel vastgelegd. Dit alles vanzelfsprekend in overleg met de ouders/verzorgers van het kind. Er is bij ons op school veel expertise op het gebied van leer- en gedragsproblemen.

Welke leerlingenpopulatie bezoekt onze school

Per 01-04-2018 wordt onze school bezocht door 98 leerlingen, waarvan:
4 leerlingen in groep 1 / 6 leerlingen in groep 2 / 7 leerlingen in groep 3 / 13 leerlingen in groep 4 /
12 leerlingen in groep 5 / 24 leerlingen in groep 6 / 14 leerlingen in groep 7 / 19 leerlingen in groep 8.

Onze school biedt een plek voor:

- Leerlingen functionerend op zeer moeilijk lerend niveau, IQ <70
- Leerlingen functionerend op laagbegaafd niveau, , IQ 70 – 79
- Leerlingen functionerend op beneden gemiddeld niveau, IQ 80 – 89
- Leerlingen functionerend op gemiddeld niveau, IQ 90 – 110
- Leerlingen functionerend op een bovengemiddeld niveau, IQ 110-120

Bij onze leerlingen is veelal sprake van een bijkomende problematiek, zoals:

- Leerproblemen (dyslexie, dyscalculie, reken en spellingsproblemen, TOS enz.)
- gedragsproblemen (ADHD, PDD-NOS, Oppositioneel gedrag, hechtingsproblemen enz)
- Sociale en/of emotionele kwetsbaarheid en faalangst
- Epilepsie
- Motorische en of lichamelijke beperkingen

Emotionele leer- en gedragsproblemen op SBO de Wingerd.

In deze paragraaf zijn de leer en gedragsproblemen samengevat in percentages, die zijn gebaseerd op de toetsgegevens van jan 2017. Hierin zijn alleen de leerlingen meegenomen waarvan al 3 bruikbare toetsresultaten op de methode-onafhankelijke toetsen beschikbaar zijn.)

SBO de Wingerd heeft op basis van onderstaande kengetallen haar pedagogische huisstijl en de leeromgeving aangepast.

Leerproblemen:

Lezen

- 15% van de leerlingen hebben een dyslexieverklaring
- 54% van de leerlingen scoren op de minimumstandaard, geformuleerd in het SBO protocol.

Spelling

- 59% van de leerlingen ontwikkelen zich volgens de leerrendementsverwachting in het OPP.
- 41% van de leerlingen ontwikkelen zich niet volgens de leerrendementsverwachting in het OPP en hebben een achterstand van een half jaar of meer.

Begrijpend lezen.

- 60% van de leerlingen ontwikkelen zich volgens de leerrendementsverwachting in het OPP.
- 40% van de leerlingen ontwikkelen zich niet volgens de leerrendementsverwachting in het OPP en hebben een achterstand van een half jaar of meer.

Rekenen.

- 60% van de leerlingen ontwikkelen zich volgens de leerrendementsverwachting in het OPP.
- 40% van de leerlingen ontwikkelen zich niet volgens de leerrendementsverwachting in het OPP en hebben een achterstand van een half jaar of meer.

Gedragsproblemen.

Gescheiden ouders / Uithuisplaatsingen

- 29% van de leerlingen is een kind van gescheiden ouders.
- 5% van de leerlingen is uit huis geplaatst en woont bij bijvoorbeeld pleegouders
- 5% van de leerlingen heeft één overleden ouder.
- 10% van de leerlingen is sprake van (kenmerken van) een hechtingsstoornis.

Aandachttekortstoornissen

- 25% van onze kinderen heeft een gediagnosticeerde aandachttekortstoornis waarvan:
- 25% ADHD (= kernsymptomen: aandachtstekort, hyperactiviteit, impulsiviteit)
- 0% ADD (= inattent, onoplettend, aandachtstekort zonder hyperactiviteit)
- 0% GTS (= Gilles de la Tourette = neurologische stoornis gekenmerkt door tics en vaak ander
- 1% van onze kinderen kenmerken heeft van ADHD.

Gedragsstoornissen.

Definitie: Onder aandachttekortstoornissen wordt verstaan ADHD (= kernsymptomen: aandachtstekort, hyperactiviteit impulsiviteit), ADD (= inattent, onoplettend, aandachtstekort zonder hyperactiviteit) en GTS (= Gilles de la Tourette = neurologische stoornis gekenmerkt door tics en vaak ander bijkomende kenmerken).

- 0% van onze leerlingen heeft de diagnose ODD (=Oppositieel- opstandige gedragsstoornis; negativisme, vijandigheid, opstandig gedrag en veroorzaakt ernstige beperkingen in het sociaal functioneren)
- 0% van onze leerlingen heeft de diagnose CD (=Antisociale agressieve gedragsstoornis; agressie, vernieling, onbetrouwbaarheid/ bedrog/ diefstal, ernstige schending van regels en veroorzaakt eveneens ernstige beperkingen in het sociaal functioneren).
- 2% van onze leerlingen heeft kenmerken van ODD of loopt risico op de ontwikkeling van ODD.

Autisme Spectrum Stoornissen.

Definitie: ernstige problemen op het gebied van sociale interactie en de verbale en non-verbale communicatie. Beïnvloedt het handelen van de persoon en kan in uitingsvorm zeer verschillend zijn. We onderscheiden het Syndroom van Asperger, PDD-NOS en MCDD.

- 11% van de leerlingen heeft een diagnose PDD-NOS
- 5% van de leerlingen heeft kenmerken van PDD-NOS.

Daarnaast heeft:

- 0% van de leerlingen een diagnose Syndroom van Asperger
- 0% van de leerlingen een diagnose MCDD.

Overige (medische) stoornissen.

Definitie: Bij een aantal leerlingen is sprake van een motorische of medische stoornis zoals DCD. DCD is een verzamelnaam voor een aantal kenmerken van (licht) gestoorde motorische functies, zoals een lage spierspanning, een grote bewegingsonrust, coördinatieproblemen of problemen met fijnmotorische vaardigheden. Deze problemen kunnen apart voorkomen, maar veel vaker treden ze in combinatie op; Epilepsie; genafwijkingen; NLD. Dit is een begrip uit de neuropsychologie waarbij het gaat om een specifiek profiel van vaardigheden en tekorten bij de informatieverwerking van zintuiglijke prikkels. De auditieve informatie (het horen) wordt beter verwerkt dan de informatie die via zien en voelen binnenkomen. De problemen uiteten zich in de motoriek, het ruimtelijk inzicht, het inzicht in oorzaak-gevolg-relaties, de schoolse vaardigheden bij rekenen en schrijven, het werktempo en het 'sociale snapvermogen'.

- 5% van de leerlingen heeft de diagnose DCD
- 2% van de leerlingen heeft de diagnose NLD
- 4% van de leerlingen heeft epilepsie of een genafwijking.

Gecombineerde diagnoses.

- 25% van onze leerlingen heeft een combinatie aan gediagnosticeerde stoornissen en/ of kenmerken daarvan, zoals ADHD en dyslexie; ADHD en PDD-NOS; ADHD en PTSS; ADHD en NLD.

Uitstroomprofielen

In combinatie met de Sociaal Emotionele Ontwikkeling en de IQ-gegevens ziet dit er als volgt uit:

Leerrendement	≤ 50%	DL=60	PRO	IQ 60-75
Leerrendement	≤ 67%	DL=60	VMBO+LWOO	IQ 75-90
Leerrendement	≤ 83%	DL=60	VMBO+LWOO+SeO	IQ 75-90
Leerrendement	≤ 83%	DL=60	VMBO B-K	IQ 75-90
Leerrendement	≤ 100%	DL=60	VMBO G-TL	IQ 90-100
Leerrendement	≤ 117%	DL=60	HAVO	IQ 100-110
Leerrendement	≥ 117%	DL=60	VWO	IQ >110

Schoolconcept

Visie op onderwijs

Onze school kent enkele groepen of combinatiegroepen, afhankelijk van het leerlingenaanbod en de beschikbare formatie. Dat wil zeggen dat de leerlingen in principe op leeftijd zijn ingedeeld en op hoofdlijnen per leerjaar hetzelfde onderwijs ontvangen. Onze kleutergroepen zijn heterogeen gegroepeerd. Dat betekent dat jongste en oudste kleuters bij elkaar in de kleutergroep zitten. Zij krijgen deels ook een verschillend aanbod.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen samen leren en zich samen ontwikkelen en willen graag dat alle kinderen de basisvaardigheden lezen, taal en rekenen gaan beheersen. Voor leerlingen die dat nodig hebben is er beperkt extra ondersteuning in de vorm van remedial teaching, door de leerkracht of klassenassistent.

Differentiatie vindt zoveel als mogelijk plaats binnen de eigen groep. De leerkrachten kunnen op deze manier ook buiten de instructiemomenten gericht differentiëren, en ook het volgen van de ontwikkeling van de kinderen is een positief effect hiervan. Dit proces wordt nauwlettend gevolgd en ondersteund door de intern begeleider. Voor de kinderen is het voordeel van de gemaakte keuze dat ze meer gevoed worden door groepsgenoten op het moment dat de groep een heterogene samenstelling heeft.

Brede persoonsontwikkeling

Naast de kernvakken werken we met 'Je Eigen leeromgeving', oftewel Jeelo. Jeelo is een schoolbrede projectmatige werkwijze, waarin twee ontwikkelingslijnen als uitgangspunt genomen worden; de kennislijn en de competentielijn.

In 2018 wordt hier de taallijn aan toegevoegd en in een later stadium kunnen we binnen Jeelo ook gebruik gaan maken van de ontwikkelingslijn voor rekenen. Wij zullen, met ons team, onderzoeken of deze laatste ontwikkelingslijnen passen bij onze leerlingen.

De projecten baseren zich op de pijlers: Samen leven, samen werken en zelfstandig leren. Door het betrekken van maatschappelijke organisaties zorgen we ervoor dat onze leerlingen actief kennis maken met de wereld om hen heen.

Met behulp van Jeelo bieden we alle leerlingen een geïntegreerd onderwijsaanbod in de wereld oriënterende vakken als geschiedenis, aardrijkskunde, kennis van de natuur en techniek en komen eveneens de expressieve vakken als tekenen, handvaardigheid en muziek aan de orde.

Om het samen leren en het leren van elkaar te stimuleren werken we de doelen binnen de Jeelo Projecten uit in circuits. De circuits bestaan uit diverse activiteiten, waarmee we tegemoet komen aan de verschillende intelligenties, de uiteenlopende ondersteuningsbehoeften, en het eigenaarschap en de zelfverantwoordelijkheid van onze leerlingen.

De opbrengsten van ons onderwijs

Wij volgen de ontwikkelingen van alle leerlingen op deze vakken op de voet, o.a. door afname van jaarlijkse of halfjaarlijkse landelijke adaptieve toetsen. Dit houdt in dat we bij het afnemen zoveel mogelijk proberen aan te sluiten bij de mogelijkheden en het niveau van de leerling. De resultaten van alle leerlingen worden gevolgd en beoordeeld door de psycholoog en de intern begeleider. Op basis van de resultaten wordt bepaald welke leerlingen in aanmerking komen voor extra ondersteuning.

In de groepen 3 tot met 8 werken we in vier zorgniveau's.

Deze zorgniveaus zijn:

Zorgniveau 1: Goed onderwijs op groepsniveau;

zorgniveau 2: Uitbreiding van instructie en oefentijd op groepsniveau;

Zorgniveau 3: Specifieke interventie, uitgevoerd door IB, RT-er en onderwijsassistent;
Zorgniveau 4: Specifieke interventie, uitgevoerd door externe specialisten.

Schoolklimaat

Als schoolteam vinden we dat leerlingen het beste gedijen in een veilige en voorspelbare omgeving. Daartoe bieden we structuur in de groepen maar ook op het schoolplein. We hanteren in dat kader duidelijke regels en afspraken. Kinderen hebben daarnaast ook ruimte nodig om zich te ontwikkelen. Naast veiligheid en geborgenheid geven we de kinderen de ruimte die ze nodig hebben en aan kunnen. Dat betekent dat we daarin ook verschil maken tussen de kinderen.

We besteden expliciet aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling van alle leerlingen. Hiervoor maken we gebruik van de methode: De Vreedzame school.

Met de principes van deze methode verzorgen we een doelmatige, schoolbrede aanpak die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en het voorkomen van probleemgedrag.

Zoals wettelijk verplicht hebben we ook een pestprotocol. De kwaliteitskaart pedagogisch handelen, met daarin de beslisschema's is daarvan een concrete en praktische vertaling.

Maatschappelijke positionering

We werken op school nauw samen met de orthopedagogische dagbehandeling van Unik. In ons gebouw zijn twee groepen te vinden, waardoor er sprake is van korte lijntjes en we in de mogelijkheid zijn om van en met elkaar te leren.

Op dit moment zijn wij met verschillende samenwerkingspartners in gesprek om te bepalen of we in de toekomst, ons gebouw met hen kunnen delen en dit uit te bouwen naar een meer intensieve samenwerking op basis van leren van elkaars expertise.

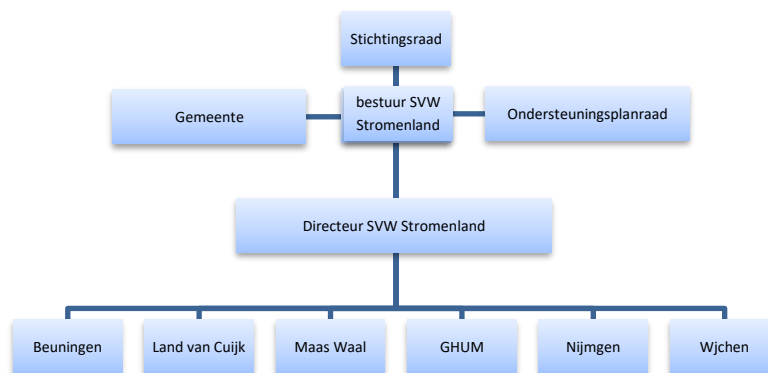
Samengevat:

Kinderen op SBO de Wingerd krijgen een onderwijsaanbod dat afgestemd is op hun mogelijkheden binnen de speciale setting van het SBO. Hiervoor maken we gebruik van de expertise binnen het team en de externe expertise vanuit het Samenwerkingsverband. Zowel de interne en externe expertise dragen volledig bij aan de versterking van het primaire proces, door de begeleiding van de leerling, leerkracht en ook de ouders.

3. Basisondersteuning nader ingevuld

Inleiding

Sinds 1 augustus 2014 zijn alle scholen verplicht elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Hiervoor werken we nauw samen met het samenwerkingsverband Stromenland.

Voor de concrete vormgeving van passend onderwijs binnen het SVW Stroomland hanteren we onderstaand kader, bestaande uit een viertal invalshoeken en een tiental uitgangspunten. Zie onderstaand schema.

Invalshoek	Uitgangspunten
I Een stevige basis in de school	1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.
	2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.
	3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.
	4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.
II Een preventieve aanpak in de groep	5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.
	6. We werken vanuit een ontwikkelingsperspectief voor iedere leerling.
	7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.
III Lichte ondersteuning in de groep	8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.
	9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.
IV Consultatieve ondersteuning en samenwerking	10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Op basis van deze vier invalshoeken en tien uitgangspunten beschrijven we in het vervolg van dit hoofdstuk de concrete invulling van basisondersteuning voor onze school.

Een stevige basis in de school

1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.

De in het samenwerkingsverband samenwerkende schoolbesturen garanderen elkaar dat ze de basisondersteuning binnen hun bestuur garanderen. De basisondersteuning is het minimale niveau dat door iedere school, binnen iedere klas, door elke leerkracht wordt gerealiseerd.

De leerlingenzorg op onze school wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ondersteuningsroute van het samenwerkingsverband en in het bijzonder van het platform Land van Cuijk. In dat kader wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om, vanuit het platform, preventieve zorg in te roepen, in de vorm van consultatie. Hiervoor wordt expliciete toestemming van de ouders/verzorgers gevraagd. Ook andere vormen van ondersteuning worden geleverd vanuit passend onderwijs, samenwerkingsverband en platform, maar deze overstijgen het niveau van basisondersteuning en worden dan ook niet in dit document beschreven.

Op het moment dat we, als school ondersteund willen worden door het platform, leggen we in eerste instantie contact met onze netwerkondersteuner. Deze is vanuit ons als school ons eerste aanspreekpunt binnen het platform.

We hanteren een interne ondersteuningsstructuur, met duidelijk belegde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De zorg en begeleiding wordt eens in de twee weken besproken in de commissie van begeleiding. De commissie bestaat uit SMW, de psycholoog en de IB. Het voorzitterschap is in handen van de directeur. Daarnaast werken we, binnen school, nauw samen met de Valuwe, een praktijk voor fysiotherapie en Sermo, een logopedie praktijk. De fysiotherapeut en de logopediste sluiten op afroep aan bij het overleg van de Commissie van Begeleiding.

Een keer per jaar organiseren we een groepsbespreking, waarbij de groepsleerkracht(en) alle leerlingen van de groep doorspreekt met de leden van de Commissie van Begeleiding. met het oog op gerichte aanpak van de groep als geheel en individueel gebied. Daarnaast worden periodiek, afhankelijk van de noodzaak, gesprekken gevoerd tussen de IB, de psycholoog, SMW, en groepsleerkracht(en) over leerlingen afzonderlijk.

Binnen onze school zijn de groepsleerkracht, de psycholoog en de IB de aanspreekpunten als het gaat om vraagstukken rondom ondersteuning van leerlingen.

Als school beschikken we over beleidsstukken op de onderstaande gebieden en onze medewerkers passen deze ook toe:

- Protocol voor medische handelingen
- Kwaliteitskaart technisch Spelling
- Kwaliteitskaart technisch Jeelo
- Meldcode
- Veiligheidsplan
- Dyslexieprotocol (kwaliteitskaart technisch lezen)
- Dyscalculie protocol (Kwaliteitskaart technisch Rekenen)
- Pestprotocol (Kwaliteitskaart pedagogisch handelen)
- Toetswijzer
- Ondersteuningsprofiel
- Begeleidingsplan voor nieuwe leerkrachten

2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.

Doordat we werken met het indirecte gedifferentieerde directe instructiemodel IGDI in combinatie met het GIP-model lukt het de leerkracht te differentiëren in de verschillende zorgniveaus. Het GIP-model zorgt er daarnaast voor dat leerlingen komen tot het leren van en met elkaar. Daarnaast leren ze zelfstandig werken met uitgestelde aandacht van de groepsleerkracht. Daar waar een leerkracht niet tegemoet kan komen aan de instructiebehoefte van een leerling wordt gekeken naar een verplaatsing van een instructie naar een hogere of lagere instructiegroep. Dit heeft op onze school een incidenteel karakter.

Als team werken we volgens een effectieve pedagogische aanpak om goed gedrag te bevorderen. Het pedagogisch klimaat staat beschreven in de kwaliteitskaart Pedagogisch handelen.

We hanteren als school een leerlingvolgsysteem waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd. In de kleutergroepen hanteert onze school daarvoor de leerlijnen van Parnassys. Voor de groepen 1 t/m 8 maken we ook gebruik van de Viseon.

Om het pedagogisch klimaat te realiseren werken we in de eerste twee weken van het schooljaar iedere dag met De Vreedzame school. Met deze werkwijze worden de regels en vaste routines besproken en met elkaar afgestemd. Na deze twee weken heeft De Vreedzame School minimaal 1 keer per week een vaste plek op het rooster. Indien nodig wordt het aanbod van De Vreedzame school geïntensiveerd.

Daarnaast beschikken we over een pestprotocol. Hiermee geven we vorm aan de wettelijke verplichting om beleid te voeren gericht op het aanpakken en tegengaan van pesten (Wet veiligheid op school).

Om pestgedrag en ander grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan werken we met beslisschema's. Deze werkwijze staat eveneens beschreven in de kwaliteitskaart Pedagogisch handelen. Al onze medewerkers passen dit toe.

Behalve dit heeft De Stichting Invitare Openbaar Onderwijs een Gedragscode en een Schoolveiligheidsplan. Hierin worden zowel verwachtingen van kinderen, ouders en medewerkers beschreven.

De Jeelo projecten Omgaan met elkaar en Zorgen voor jezelf en anderen vormen een goede aanvulling op De Vreedzame school. Deze projecten worden om en om aan het begin van het schooljaar aangeboden. De competentielijn binnen Jeelo helpt ons eveneens bij het realiseren van een veilig pedagogisch klimaat.

Elke pauze wordt structureel proactief, en waar nodig reactief, besproken. We werken in dit kader met buitenspeelkaarten. Kinderen krijgen spel voor buiten met duidelijke regels en afspraken. De leerkrachten bieden de kinderen veel nabijheid, zowel binnen als buiten school en tijdens de pauzes. Er is veel tijd en ruimte voor individuele kindgesprekken door directie, IB en psycholoog.

In alle groepen en binnen de hele school realiseren we een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving. De materialen zijn ondergebracht in open kasten. Leerlingen weten wanneer ze in welke kasten spullen mogen pakken. We hanteren regels voor het lopen door de klas, het toiletbezoek, het zelfstandig werken, het werken in de circuits, het computergebruik, het werken op de gang, het werken in het verwerkingslokaal etc. Elke groep hanteert, mede afhankelijk van de leeftijd, signalen en procedures voor afsluiting van de les, de lesovergangen, het naar buiten gaan etc. Ook voor het lopen door de gangen gelden eenduidige regels. Er zijn duidelijke regels en afspraken voor de klas en de school, die we elk schooljaar aan het begin terughalen, en waar nodig meerdere keren per schooljaar.

3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.

We onderschrijven de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken en passen deze toe, te weten:

- Onderwijs- en opvoedbehoeften van het kind staan centraal.
- Het gaat om de wisselwerking en afstemming tussen kind, onderwijs en opvoeding, zoals geënt op het systeemdenken.
- De leerkracht doet er toe.
- Positieve aspecten van kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang.
- Constructieve samenwerking met alle betrokken partijen.
- Het handelen is doelgericht.
- De werkwijze is systematisch en transparant.

In het team evalueren jaarlijks de inzet en opbrengsten van de (extra) ondersteuning aan leerlingen. Dat geldt ook voor de extra middelen en faciliteiten die we vanuit het platform hebben ontvangen, in de vorm van preventieve zorg (is basisondersteuning) en/of in de vorm van arrangementen (is extra ondersteuning). De inzet en de opbrengsten worden vastgelegd in handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief van iedere leerling. Daarnaast leggen we onze tussendoelen, het aanbod en de aanpak vast in de groepsplannen voor lezen, spelling en rekenen.

Alle teamleden tonen een positieve grondhouding om leerlingen met extra onderwijs- en opvoedingsbehoeften te begeleiden. We staan we open voor feedback, reflecteren op onze eigen rol en trekken daaruit conclusies voor ons individuele en gezamenlijke handelen.

Binnen de organisatie helpen we elkaar om handelingsgerichte en opbrengstgerichte vaardigheden door te ontwikkelen, door diverse vormen van professionalisering, maar vooral ook in en om onze eigen werkvloer.

Expertise binnen het team:

Binnen ons team hebben we diverse leerkrachten met een Master SEN of een vergelijkbare opleiding. Daarnaast zijn er leerkrachten die opgeleid zijn tot gedragsspecialist, met een master Pedagogiek, met de opleiding Remedial teacher of die van Intern Begeleider.

Behalve dit bieden we onder schooltijd logopedie en fysiotherapie vanuit de samenwerking met twee praktijken en is er op basis van detachering een maatschappelijk werker beschikbaar die een directe link heeft met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Tot slot hebben we de beschikking over een psycholoog.

Teamscholing:

Om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren en te versterken heeft ons team deelgenomen aan intervisie bijeenkomsten. Deze visiebijeenkomsten willen we vervolgen door vanaf augustus 2018 aan de slag met de LeerKRACHT-aanpak.

In 2018 gaan we eveneens aan de slag met een training: leren zichtbaar maken vanuit Bazalt.

De directeur, psycholoog en IB hebben bij deze organisatie de training Flitsbezoeken gevolgd.

4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.

Bij een (tussentijdse) aanmelding wordt een gesprek gevoerd tussen school en ouders, en waar mogelijk gelet op de leeftijd ook met de leerling zelf. Indien van toepassing, met name bij tussentijdse aanmelding, wordt na toestemming van de ouders informatie opgevraagd bij de vorige school.

Voor alle leerlingen vindt een (informatie)overdracht plaats. Dat geldt voor de overgang vanuit de voorschoolse voorziening en bij de overgang naar een andere school. Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd c.q. hierover benaderd om toestemming te verlenen. Bij tussentijdse overgang naar

een andere school zijn we als school verplicht om een onderwijskundig rapport op te stellen, juist ook met het oog op een zo goed mogelijke overgang.

Leerlingen met (veronderstelde) extra onderwijsbehoeften worden middels een gesprek overgedragen. Dit geldt zowel voor de overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen als bij de overgang naar een andere school. In bepaalde gevallen kan ook het platform passend onderwijs daar een rol bij spelen, ook in en na overleg met de ouders.

II Een preventieve aanpak in de groep

5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.

We monitoren de ontwikkeling van onze leerlingen op de onderdelen technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Dit doen we vooral met methode onafhankelijke toetsen van het Cito LOVS. Daarnaast volgen we de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen met Viseon. Halfjaarlijks bespreken we de resultaten op de Cito LOVS toetsen. Voor het monitoren van de opbrengsten van groep 1 en 2 maakt de leerkracht gebruik van de leerlijnen van Parnassys.

De eigen groepsleerkrach(en) bekijken de resultaten en trekken hun conclusies richting aanpak van de gehele groep en bepaalde individuele leerlijnen. De opbrengst van hun eigen analyse wordt in tweede instantie besproken met de IB, tijdens de halfjaarlijkse groepsbesprekingen. Onze leerkrachten werken met groepsplannen waarin ze de doelen beschrijven voor de lange termijn (einde schooljaar, in de bovenbouw waar relevant ook einde basisschoolperiode) en voor de korte termijn, de zogenoemde tussendoelen. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's. Het extra aanbod wat de leerlingen wat de leerlingen mogelijk krijgen staat beschreven in een individueel handelingsplan. Het gebruik van dit laatste document willen we tot een minimum beperken.

Hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van plannen, binnen de school, worden door de leerkrachten planmatig besproken. De pedagogische groepsplannen worden besproken met de psycholoog. De groepsplannen voor lezen, spelling en rekenen worden besproken met de IB.

6. We werken vanuit een ontwikkelingsperspectief voor iedere leerling.

Onze leerkrachten stemmen het onderwijs (wat betreft aangeboden leerinhouden, inhoud en lengte van de instructie, aard en omvang van de verwerkingsopdrachten, de onderwijstijd) af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.

Voor pedagogisch en didactisch aanbod werken we vanuit een ontwikkelingsperspectief (=OPP), dat vanaf groep 1 voor iedere leerling wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Psycholoog.

In de keuze voor ons standaardaanbod aan de groepen 1 t/m 8 hanteren we hierbij de doelen en daarbij horende leerroutes van de methode "Reken Zeker". Er zijn zowel leerroutes voor de uitstroom naar PRO, VMBO met LWOO, VMBO, HAVO en VWO.

Daarnaast maken gebruik van de leerlijnen van het SLO, zoals: "Leerlijn Mondelinge en Schriftelijke Taal voor uitstroom naar PRO, VMBO met LWOO, VMBO, HAVO en VWO", "Leerlijn Spelling voor PO, SO en SBO", "Leerlijn Sociaal Gedrag voor het S(B)O" en "Leerlijn Leren Leren voor het S(B)O".

In de groepen 1 t/m 5 streven we een leerrendement na van 50% – 83%.

Per jaar, of over een langer vastgestelde periode tot 5 jaar, volgt er een herindicatie om te bepalen of de leerling nog op zijn plek is op het SBO of mogelijk de overstap kan maken naar het reguliere basisonderwijs. Het kan ook zijn dat een leerling verwezen wordt naar het SO.

In de tweede helft van groep 5, wanneer er 3 betrouwbare methodeonafhankelijke toetsmomenten zijn geweest, wordt een definitief uitstroomperspectief vastgesteld.

Het OPP wordt vastgesteld in overleg met de leden van de Commissie van Begeleiding (= Directeur, Psycholoog, Intern Begeleider en Maatschappelijk werker. Logopedist en / of Schoolarts op afroep. Dit alles onder voorzitterschap van de directeur met de input van de groepsleerkracht.)

Het OPP is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Theoretisch leerrendement n.a.v. een voldoende recent psychologisch onderzoek incl. de IQ-gegevens.
- Factoren in de leerling, de school en thuis die de ontwikkeling stimuleren en/of belemmeren en die daadwerkelijk invloed hebben op het leren, zoals:
 - **Leerstoornissen** zoals dyslexie en dyscalculie
 - **Werkhouding** zoals “leren leren”, zelfstandig werken, leergierigheid, aandacht en concentratie, executieve functies (= het vermogen het eigen gedrag, handelingen en gedachten op tijd te stoppen / het vermogen om flexibel van de ene situatie naar de andere te gaan / de vaardigheid om informatie in het geheugen te houden om een taak te voltooien), taakbeleving, leerstrategieën, doorzettingsvermogen, zelfbeeld, faalangst, succes georiënteerd / taakvermijdend, grip op het leerproces / geleerd hulpeloos, zin in leren en een positieve attributiestijl voor succes en falen.
 - **Gedrag** zoals zich aan schoolregels houden, gezag van leerkracht aanvaarden (diens opdrachten opvolgen, sturing accepteren, leren van diens feedback), sociaal inzicht en sociale vaardigheden (samenwerken en samenspelen), kunnen leren van de leerkracht en andere leerlingen.
 - **Lichamelijk functioneren** zoals visus, gehoor, motoriek en energieniveau.
Is een kenmerk niet te veranderen dan is het noodzakelijk het onderwijs er zodanig op af te stemmen dat het de belemmeringen voor het leren minimaliseert.
- Ondersteuningsbehoeften van de leerling op de volgende gebieden: cognitief/didactisch, sociaal-emotioneel, medisch/motorisch en logopedisch, thuissituatie en bekijken op welk moment aanvullend onderzoek wenselijk is.
- Leerrendementsverwachting per vakgebied voor Technisch Lezen op woordniveau, Technisch Lezen op tekstniveau, Begrijpend Lezen, Spelling en Rekenen aan de hand van de resultaten uit het leerlingvolgsysteem in combinatie met eerder genoemde gegevens.
- Het te verwachten uitstroom richting Voortgezet Onderwijs, de leerroute voor de vakgebieden Rekenen en Spelling, aan de hand van de leerrendementsverwachting, (tweede helft van groep, na 3 bruikbare methodeonafhankelijke toetsmomenten)
- De lange termijn doelen (schoolloopbaan) en de middellange termijn doelen (2 schooljaren) en de korte termijn doelen (half jaar), vanuit de leerrendementsverwachting.
- Het handelingsdeel per schooljaar waarin het onderwijsaanbod, het zorgniveau of de leerroute wordt aangegeven, voor lezen, rekenen en spelling. Het aanbod en de aanpak staan beschreven in de groepsplannen.
Daarnaast wordt de interne en externe ondersteuning beschreven en worden eventueel aanvullende ondersteuningsbehoeften vermeld.

Tijdens de rapportbespreking bespreken we met ouders in hoeverre de leerling zich al dan niet ontwikkelt conform het ontwikkelingsperspectief. Het aanbod en de aanpak voor de komende periode wordt vastgelegd in het handelingsdeel. Als de ouders instemmen met het beoogde aanbod, vragen we de ouders om het handelingsdeel apart te ondertekenen.

In de loop van groep 6 bespreken we met de ouders het definitieve uitstroomprofiel. Bij instemming vragen we wederom om een handtekening.

Wanneer een OPP moet worden bijgesteld omdat de ontwikkeling niet verloopt conform eerder gestelde doelen wordt dit gedaan door de Psycholoog, in overleg met de CvB, en volgt er een overleg met de ouders.

Kort gezegd: een OPP op SBO de Wingerd is niet iets wat een leerling heeft, maar iets wat de school een leerling biedt. De leerling heeft dus geen OPP, maar SBO de Wingerd biedt de leerling een OPP. Aan het einde van de schoolloopbaan kan het OPP daarnaast ook nog helpend zijn in het aanvragen van een overstappakket voor het voortgezet onderwijs, waarmee er in de begeleiding van de kinderen extra mogelijkheden zijn bij de start in het VO.

1-Zorgroute

Bij het monitoren en analyseren van de opbrengsten hanteren we het volgende cyclische proces:

A. Waarnemen

1. Het systematisch en cyclisch verzamelen van gegevens over de leerlingen in de groep

- De Psycholoog en IB onderwerpt de resultaten van de leerlingen op de methode-onafhankelijke toetsen aan een analyse en interpreteert deze aan de hand van de leerrendementsverwachting per vakgebied.
- De groepsleerkracht onderwerpt de resultaten van de leerlingen op de methodegebonden toetsen aan een analyse en interpreteert deze.
- De leerkracht brengt het verloop van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart, analyseert en interpreteert deze. De leerkracht formuleert antwoorden op de vraag: Welke factoren stimuleren en belemmeren de sociaal-emotionele ontwikkeling?
- De leerkracht brengt de manier van leren van de leerlingen in kaart, analyseert en interpreteert deze. De leerkracht formuleert antwoorden op de vraag: Welke factoren stimuleren en belemmeren het leren van de leerlingen?

2. Het signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben

De leerkracht formuleert antwoorden op de onderstaande vragen:

- Welke leerlingen ontwikkelen zich niet conform het verwachte uitstroomniveau?
- Welke leerlingen ontwikkelen zich niet conform de leerrendementsverwachting per vakgebied?
- Welke leerlingen hebben qua sociaal-emotionele ontwikkeling en/of qua werkhouding/taakaanpak/motivatie extra aandacht nodig?

B. Begrijpen

Vanuit het verwachte uitstroomniveau, de LRV per vakgebied en factoren die de ontwikkeling en het leren van de leerling stimuleren en belemmeren zijn de lange termijndoelen vastgesteld die voor de leerlingen nagestreefd worden.

Van hieruit worden de onderwijsbehoeften van de leerling vastgesteld.

- Welk(e) doel(en) streef ik de komende periode voor deze leerling na per vakgebied en vakgebiedoverstijgend?
- Wat heeft deze leerling (extra) nodig om deze doelen te bereiken zowel didactisch als pedagogisch?

C. Het doelgericht plannen van het aanbod.

- Hoe kunnen leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften (per vakgebied) op een haalbare en effectieve manier geclusterd worden? Bij voorkeur gebeurt dit binnen de groep, waar nodig klassendoorbekend.
- Welke (groepjes) leerlingen hebben naast de reguliere les extra leertijd nodig om de doelen te bereiken? Om hoeveel leerlingen gaat het en wanneer wordt de begeleiding gegeven?
- Het opstellen van het groepsplan met daarin:
 - de doelen die (per subgroep) de komende periode nagestreefd worden;
 - de leerstof die (per subgroep) aangeboden wordt om de gestelde doelen te bereiken;
 - de didactiek, methodiek en aanpak die (per subgroep) toegepast wordt om de gestelde doelen te bereiken;
 - de gekozen clustering met daarin de tijden in het rooster waarop (groepjes) leerlingen extra instructie en/of extra leertijd ontvangen.

D. Het uitvoeren en evalueren van het groepsplan met reflectie op de behaalde resultaten.

Bij het uitvoeren van het groepsplan heeft de leerkracht vooraf antwoorden op de volgende vragen:

- Welk doel, afgeleid van de doelen in het groepsplan, streef ik met de les of activiteit na?
- Welke instructie hebben de leerlingen per groepje nodig om dit doel te bereiken?
- Welke didactische werkvormen, methodieken en aanpak pas ik toe om het doel te bereiken?
- Op welke manier sluit ik aan bij de leefwereld en belangstelling van de leerlingen? Hoe richt ik een rijke en betekenisvolle leeromgeving in?
- Welke maatregelen zijn in de organisatie en in het klassenmanagement nodig om groepjes leerlingen een goede instructie te geven en om de leertijd effectief te besteden?
- Is het doel van de les of activiteit bereikt?

Er zijn afspraken over hoe na afloop de in het (groeps)plan gestelde doelen geëvalueerd worden om helder te krijgen of ze ook daadwerkelijk bereikt zijn. Dit gebeurt in:

- Een groepsplanbespreking tussen IB en de groepsleerkracht voor lezen, Rekenen en Spelling;
- Een groepsplanbespreking tussen de Psycholoog en de groepsleerkracht op het gebied van de Sociaal Emotionele Ontwikkeling.

Bij het evalueren van het groepsplan en een reflectie op de resultaten formuleert de leerkracht antwoorden op de volgende vragen:

- Zijn de in het (groeps)plan gestelde doelen bereikt?
- Wat is de reden dat de gestelde doelen niet bereikt zijn?
- Heeft het aanbod en de aanpak uit het (groeps)plan gewerkt? Was het plan uitvoerbaar? Welke aanpassingen zijn de komende periode nodig?
- Wat zijn de bereikte resultaten en (leer)opbrengsten?

Als school hebben we de bereidheid en de attitude om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op te vangen. Dat geldt voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften bij het leren lezen en rekenen, waaronder leerlingen met dyslexie en dyscalculie. Zo zetten we in de onderbouw het programma Bouw! doelgericht in en vanaf groep 5 is er voor leerlingen met een EED verklaring het hulpmiddel Kurzweil beschikbaar. Dit laatste hulpmiddel wordt steeds beperkter ingezet vanwege de digitale en audiovisuele ondersteuning die veel methodes zelf al bieden.

Met behulp van de medium arrangementen zijn we in staat om een effectief aanbod te bieden voor leerlingen met een TOS problematiek. Daarin werken we intensief samen met Kentalis, zodat we voor deze leerlingen extra voorzieningen hebben en een op maat toegesneden aanpak kunnen

realiseren, ook door inzet van medewerkers van Kentalis. Onze school heeft ervaring en deskundigheid in de omgang met leerlingen met een andere moedertaal dan het Nederlands.

In overleg met ouders en eventueel betrokken professionals van buiten de school maken we de afweging of wij als school voldoende toegerust zijn om in de huidige ondersteuningsbehoeften te voorzien. Daarbij laten we meewegen of we dat ook kunnen op wat langere termijn, op grond van de op dat moment in te schatten ontwikkeling c.q. toekomstige ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling. Met daarbij de expliciete afspraak dat we in goed overleg de ontwikkeling blijven volgen, op school en thuis, en dat we periodiek met elkaar het gesprek aan gaan met als vraagstelling of onze school nog steeds op een voldoende c.q. acceptabele wijze de ondersteuning kan bieden die het kind nodig heeft.

Voor kinderen met specifieke motorische problemen hebben we aangepast meubilair. Daarnaast zijn we in een onderzoeksfase met de Maartenschool in Nijmegen, met als doel de samenwerking te intensiveren, door een groep te huisvesten binnen ons gebouw.

We werken constructief samen met ouders en leerlingen.

Wij betrekken als school de ouders (als partners, ervaringsdeskundigen en eerst verantwoordelijken voor de ontwikkeling van hun kind), bij de ontwikkeling van de leerling. Ieder jaar leggen de leerkrachten van de groep een huisbezoek af. Tijdens dit informele bezoek maken de leerkracht, het kind en de ouders nader kennis met elkaar en wordt het welbevinden en de voortgang van het kind besproken. De leerlingen krijgen in januari en juni een rapport, dat met de ouders en eventueel met het kind wordt besproken in de daaraan gekoppelde oudergesprekken.

Voor de schoolverlaters voeren wij als school, in november, de voorlopige adviesgesprekken en in februari de definitieve adviesgesprekken. Ouders en leerlingen worden intensief begeleid om een gefundeerde keuze te maken voor een VO school op basis van hun resultaten voor technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen, spelling en hun sociaal emotionele ontwikkeling.

We vragen ouders om ons als school te informeren over alle relevante zaken betreffende de ontwikkeling van hun kind. Zeker als er sprake is van extra zorg en extra ondersteuning.

We maken daarover afspraken met ouders over hoe we dat doen. In bepaalde situaties, in overleg met ouders, werken we met een uitwisselschrift dat van school naar huis gaat en vice versa.

Wij betrekken de ouders vroegtijdig als extra ondersteuning nodig is. Dat geldt ook al als er nog sprake is van een lichte vorm van ondersteuning. We informeren ouders over onze kijk en voornemens en vragen ouders om hun perspectief, om tot een gezamenlijk gedragen analyse en aanpak te komen. We beslissen niet autonoom als school, maar doen dat samen met ouders, elk vanuit eigen betrokkenheid, verantwoordelijkheid en deskundigheid.

Wij houden ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind en vragen hen ook ons te informeren. Dat geldt voor alle leerlingen. Voor leerlingen met specifiekere ondersteuningsbehoeften zijn onze contacten frequenter.

III Lichte ondersteuning in de groep

8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.

De ondersteuningsbehoeften van het kind en de mogelijkheden van het kind, de groep, de leerkracht, de school en het gezin staan centraal in elke casus. Dat betekent voor ons concreet dat we niet zozeer werken met vaststaande standaarden, maar dat we goed kijken naar wat het kind nodig heeft en in welke context van school en gezin het kind functioneert. Maatwerk is dan ook ons uitgangspunt. Daarbij gaan we niet uit van wat er allemaal niet kan, maar proberen we te zoeken wat

er binnen onze gezamenlijke mogelijkheden van school, ouders en eventueel andere betrokkenen wél mogelijk is. We gaan daarbij wel uit van reële verwachtingspatronen over en weer. We realiseren ons dat we als school, ondanks inzet en professionaliteit, ook tegen grenzen aan kunnen lopen. We willen graag school zijn voor zoveel mogelijk kinderen, maar realiseren ons ook dat er grenzen zijn aan ons vermogen om dat te realiseren.

Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, observeren de wisselwerking tussen leerling, leerkracht, de groep, de leerstof en mogelijk de situatie thuis. Daarmee willen we aangeven dat we zeker niet alleen kijken naar de leerling, maar zijn functioneren plaatsen in de brede context. Want ook daar kunnen oorzaken liggen die (deels) het functioneren van de leerling beïnvloeden of bepalen. Maar nog belangrijker wellicht is dat daar ook vaak de mogelijkheden liggen om de leerling beter te laten functioneren.

Onze leerkrachten, daarbij waar nodig ondersteund door andere professionals van binnen of buiten de school, signaleren op basis van observaties en andere manieren om informatie te verzamelen, vroegtijdig extra onderwijsbehoeften bij leerlingen met:

- Ondersteuningsvragen op het terrein van taal/lezen en rekenen.
- Ondersteuningsvragen van leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
- Ondersteuningsvragen op sociaal emotioneel gebied en gedragsondersteuning.
- Ondersteuningsvragen op (senso-)motorisch en logopedisch gebied.

Daarbij is ons leerlingvolgsysteem een belangrijk instrument. Daarnaast hanteren we ook het protocol dyslexie om vroegtijdig leesproblemen op het spoor te komen.

De psycholoog, de IB en de leerkracht stellen op basis van een handelingsgerichte analyse van de verzamelde gegevens (observaties, gesprekken, toetsanalyses) vast wat de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn en hoe daar aan kan worden tegemoet gekomen, op basis van de stimulerende en belemmerende factoren en de mogelijkheden en onmogelijkheden van de leerling en de bredere context waarin deze functioneert. Op basis van deze handelingsgerichte analyse wordt in overleg met alle betrokkenen de ontwikkelambitie geformuleerd. In de loop van de tijd, op basis van zich voordoende ontwikkelingen, wordt bekeken of de geformuleerde ambitie nog kloppend is en waar nodig wordt deze bijgesteld. De verzamelde informatie en gegevens worden vastgelegd in het OPP.

Lichte ondersteuning in de groep kan na kortere of langere tijd blijken onvoldoende bij te dragen aan de ontwikkeling van de leerling. Dan wordt tijdig opgeschaald naar intensievere vormen van ondersteuning van de leerling. Dat gaat het niveau van de basisondersteuning te boven, maar is daar wel altijd op gebaseerd. In overleg met ouders en eventueel andere betrokkenen, waaronder medewerkers van het platform passend onderwijs Land van Cuijk, wordt bepaald wat vervolgstappen zijn.

9. We beschikken over een aanbod voor lichte interventies.

Al onze leerkrachten beschikken over basiskennis op het terrein van lezen, spelling, taal, rekenen en op het terrein van sociaal emotionele ontwikkeling en gedragsondersteuning.

Mede op basis van deze kennis zijn wij als school in staat op een adequate wijze leerlingen te ondersteunen bij onderstaande ondersteuningsbehoeften, voor zover het lichte ondersteuning betreft. Bij ondersteuningsbehoeften die het niveau van licht overstijgen zijn we als school in staat om intensievere ondersteuning te bieden. Mocht deze intensieve ondersteuning toch niet voldoende

blijken, dan zoeken we samen met alle betrokkenen naar andere mogelijkheden om de leerling in zijn ontwikkeling te ondersteunen.

De gebieden waarop wij lichte ondersteuning kunnen bieden zijn:

- Technisch lezen
- Spelling
- Begrijpend lezen
- Rekenen
- Mondelinge taalontwikkeling
- Schriftelijke taalontwikkeling
- Grote motoriek
- Kleine motoriek
- Taak-werkhouding
- Motivatie
- Gedrag
- Groepsprocessen, groepsdynamica
- Meer begaafdheid, binnen de school
- Minder begaafdheid (ZML, syndroom van Down)
- Toevoegen waar aan de orde, bijvoorbeeld ondersteuning aan leerlingen met bepaalde medische problematiek als diabetes, Epilepsie.

Ondersteuningsmateriaal

We gebruiken de volgende ondersteuningsmaterialen in de groep:

Individueel:

- kladblok
- Koptelefoon
- Kleurenklok
- Blokje (dobbelsteen) zelfstandig werken

Klassikaal:

- Stoplicht (rood) zelfstandig werken, (oranje) vragen stellen en er mag samengewerkt worden, (groen) vragen stellen aan de leerkracht.
- Time-timer

Regulerende hulpmiddelen of extra faciliteiten bij toetsen.

Sommige leerlingen komen in aanmerking voor compenserende en/of dispenserende maatregelen. Veel van deze methodieken en of materialen zetten we algemeen in voor leerlingen met dyslexie, leerlingen van leerroute 3 (Uitstroomprofiel PRO) en kinderen die op CITO structureer een V- scoren. De extra faciliteiten worden vastgelegd in het OPP door de psycholoog en de intern begeleider en twee keer per jaar opgenomen in het handelingsdeel van dit perspectief door de leerkracht.

We gebruiken de volgende regulerende hulpmiddelen in de groep. Meer informatie over de specifieke hulpmiddelen per toets staat beschreven in de toetswijzer.

Sensomotorisch materiaal:	Wiebelkussen, aangepast meubilair
Rekenen:	Gebruik maken van kladpapier, tafelkaart, stappenplan en strategiekaarten voor rekenen en rekenmachine.
Spelling:	stappenplannen en TIB kaart voor spelling.
Begrijpend lezen:	Tekst vooraf laten lezen en afname van begrijpend luisteren.
Lezen:	Leesliniaal en extra tijd bij toetsen.

Leesliniaal: Vergroot woorden en zinnen tijdens het lezen

Tijdens de leerlingbespreking geeft de leerkracht aan welke regulerende hulpmiddelen zijn ingezet. Met regelmaat wordt bekeken of de hulpmiddelen nog nodig zijn.

IV Consultatieve ondersteuning en samenwerking

10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

De onderwijsondersteuner(s) vanuit het samenwerkingsverband en platform zijn voor ons als school een belangrijke partner voor advies en samenwerking bij extra ondersteuningsbehoeften binnen het onderwijs. Een speciale rol is daarbij weggelegd voor de netwerkondersteuner die als contactpersoon fungeert voor ons als school met het samenwerkingsverband, maar met name met het platform Land van Cuijk.

Als dat nodig is, kunnen we binnen ons bestuur of bovenbestuurlijk binnen onze regio gebruik maken van expertise van andere scholen. Via de IB netwerken en SBO netwerken, maar ook via het overleg van schooldirecteuren hebben we daar redelijk zicht op.

Wij werken als school samen met ketenpartners en bieden met deze ketenpartners soms extra ondersteuning bij ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden, opgroeien en leren. Voorbeelden zijn: locaties van Spring, andere vormen van voorschoolse opvang Unik(MKD), Maartenschool, Sociom, 't Spectrum, GGD/schoolarts verpleegkundigen, CB, GGZ, Kentalis, Vluchtelingenwerk, TSO en BSO, etc.

Op het terrein van jeugdhulpverlening, waaronder opvoedondersteuning voor ouders kunnen wij een beroep doen op de SMW, die bij ons in vaste dienst is. Daarnaast werken we samen met CJG. Vanuit CJG is er een contactpersoon voor onze school, op basis waarvan we laagdrempelig contact kunnen leggen met deze organisatie. Het CJG heeft een brede expertise op het terrein van sociaal en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen, beschikt over in dat kader adequate interventie mogelijkheden, en heeft ook de kennis en vaardigheden in huis om ouders in de gezinssituatie te ondersteunen bij hun vormgeving van de opvoeding van hun kind.

Als school zijn wij verplicht om verzuim van leerlingen te melden bij de leerplichtambtenaar, zeker als er sprake is van wellicht ongeoorloofd verzuim. Daarover zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt waar wij ons als school en bestuur aan houden. Ongeoorloofd langdurig schoolverzuim wordt tevens gemeld bij het platform. In overleg, en in afstemming met de leerplichtambtenaar, bekijken we als school en platform welke stappen we kunnen ondernemen om het schoolverzuim te beëindigen en waar mogelijk in de toekomst te voorkomen.